PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

BIOLOGIA, KLASY V – VI - VII - VIII

I. Przedmiotowe zasady oceniania z biologii zostały opracowane w oparciu o:

1. *Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim lub znacznym, kształcenia ogólnego dla szkoły branżowej I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej; Dz. U. z 2017 r. poz. 59.*

2. Wytyczne zawarte w *Rozporządzeniu MEN z dnia 10 czerwca 2015 r. (poz. 843) w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych*, a także *Rozporządzenia MEN z dnia 11 sierpnia 2016 r. (poz. 1278) zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.*

3. Podstawę programową do II etapu edukacyjnego.

4. Statut Szkoły.

5. Program nauczania: **Program nauczania biologii w klasach 5 – 8 szkoły podstawowej *„Puls życia”*, autor: Anna Zdziennicka, Wydawnictwo Nowa Era.**

II. Przedmiotowe zasady oceniania regulują:

- cele kształcenia – wymagania ogólne,

- treści nauczania – wymagania szczegółowe,

- warunki i sposób realizacji,

zamieszczone w podstawie programowej (*Rozp. MEN z dnia 14 lutego 2017 r.).*

III. Cele kształcenia – wymagania ogólne

1. Znajomość różnorodności biologicznej oraz podstawowych zjawisk i procesów biologicznych. Uczeń opisuje, porządkuje i rozpoznaje organizmy; wyjaśnia zjawiska i procesy biologiczne zachodzące w wybranych organizmach i w środowisku; przedstawia i wyjaśnia zależności między organizmem a środowiskiem; wykazuje, że różnorodność biologiczna jest wynikiem procesów ewolucyjnych.

2. Planowanie i przeprowadzanie obserwacji i doświadczeń oraz wnioskowanie w oparciu o ich wyniki. Uczeń określa problem badawczy, formułuje hipotezy, planuje i przeprowadza oraz dokumentuje obserwacje i proste doświadczenia biologiczne; określa warunki doświadczenia, rozróżnia próbę kontrolną i badawczą; analizuje wyniki i formułuje wnioski; przeprowadza obserwacje mikroskopowe i makroskopowe preparatów świeżych i trwałych.

3. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych. Uczeń wykorzystuje różnorodne źródła i metody pozyskiwania informacji; odczytuje, analizuje,

interpretuje i przetwarza informacje tekstowe, graficzne, liczbowe; posługuje się podstawową terminologią biologiczną.

4. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów biologicznych. Uczeń interpretuje informacje i wyjaśnia zależności przyczynowo - skutkowe między zjawiskami, formułuje wnioski; przedstawia opinie i argumenty związane z omawianymi zagadnieniami biologicznymi.

5. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka. Uczeń analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; uzasadnia znaczenie krwiodawstwa i transplantacji narządów.

6. Postawa wobec przyrody i środowiska. Uczeń uzasadnia konieczność ochrony przyrody; prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych; opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody.

IV. Formy i zasady bieżącego oceniania

1. Prace klasowe:

- praca pisemna w klasie,

- 1 godzina lekcyjna,

- jeden obszerny dział lub dwa mniejsze,

- zapowiadane przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem,

- pracę klasową poprzedza powtórzenie materiału nauczania.

2. Sprawdziany:

- praca pisemna w klasie,

- mniejszy dział lub część z działu większego,

- zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem.

3. Pisemne prace domowe:

- materiał nauczania z bieżącej lekcji,

- przygotowanie materiału dotyczącego nowego tematu (lekcja odwrócona),

- zróżnicowane zadania z realizowanym materiałem.

4. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego:

- obowiązuje zeszyt w kratkę (min. 60 kartek),

- prowadzony zgodnie z tematami lekcji,

- sprawdzany nie mniej niż raz w półroczu,

- zasady prowadzenia zeszytu omawiane są na pierwszej lekcji,

- ocenie podlega poprawność merytoryczna, estetyka oraz systematyczność.

5. Inne prace domowe:

- prace badawcze, obserwacje i hodowle,

- zadania związane z projektami edukacyjnymi, np.: plakaty, prezentacje, referaty, zielniki, słowniczki.

6. Odpowiedzi ustne:

- materiał nauczania z trzech ostatnich lekcji,

- pytania aktywne,

- referowanie pracy grupy,

- praca na lekcji (ocenie podlega aktywność, zaangażowanie, umiejętność pracy w grupie).

V. Przy ocenianiu prac pisemnych nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

1) poniżej 30% możliwych do uzyskania punktów - niedostateczny;
2) 30% - 49% - dopuszczający;
3) 50% - 74% - dostateczny;
4) 75% - 89% - dobry;
5) 90% - 99% - bardzo dobry;
6) 100% i/lub zadanie dodatkowe (doiu8i decyzji nauczyciela) - celujący.

VI. Ogólne wymagania na poszczególne stopnie szkolne:

1. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiadł w pełni wiedzę i umiejętności programu nauczania biologii w danej klasie; samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia oraz biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy,
- proponuje rozwiązania nietypowe,
- rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach na szczeblu regionalnym, wojewódzkim lub krajowym,
- konstruuje logiczne, spójne wypowiedzi przy zachowaniu zasad poprawnej polszczyzny,
- ilustruje treści wypowiedzi licznymi przykładami, schematami, rysunkami,
- planuje i prezentuje wypowiedź na określony temat dokonując właściwej selekcji doboru faktów i krytycznej oceny pod kątem przydatności do uzasadnienia wyrażanych opinii lub sądów,
- samodzielnie zaprojektuje i wykona doświadczenie na lekcji lub omówi doświadczenie wykonane w domu,
- aktywnie uczestniczy w lekcji, zadaje pytania,
- przygotowuje materiały do lekcji odwróconej.

2. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował cały zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania,
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
- konstruuje logiczne, spójne wypowiedzi przy zachowaniu zasad poprawnej polszczyzny,
- ilustruje treści wypowiedzi licznymi przykładami, schematami, rysunkami,
- planuje i prezentuje wypowiedź na określony temat dokonując właściwej selekcji doboru faktów i krytycznej oceny pod katem przydatności do uzasadnienia wyrażanych opinii lub sądów.

3. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował w pełni zakresu wiadomości określonych programem nauczania w danej klasie ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zaliczane do wymagań podstawowych,
- poprawnie stosuje i interpretuje wiadomości, przywołując fakty, dokonując analizy i powierzchownego przedstawienia związków przyczynowo – skutkowych,
- rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne;
- korzysta z różnych źródeł wiedzy wskazanych przez nauczyciela do rozwiązania typowych sytuacji problemowych,
- konstruuje nie zawsze spójną i logiczną wypowiedź, ale interpretuje fakty zgodnie z problematyką zadania ilustrując trafnie dobranymi przykładami i rysunkami.

4. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie wymagań podstawowych,
- wiadomości interpretuje przywołując fakty, dokonując interpretacji w oparciu o opis, charakterystykę porównania i elementy analizy,
- w niewielkim stopniu korzysta z różnych źródeł wiedzy wskazanych przez nauczyciela,
- dokonuje selekcji faktów przy znacznej pomocy nauczyciela,
- konstruuje mało spójną wypowiedź z licznymi błędami, z małą nie zawsze trafnie dobraną ilością przykładów,
- rozwiązuje zadania typowe w oparciu o pomoc nauczyciela.

5. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności w zakresie podstawowym, niezbędne w dalszej nauce przedmiotu,
- nie korzysta z innych źródeł ograniczając się tylko do zeszytu przedmiotowego i podręcznika,
- wiadomości interpretuje przywołując fakty oparte o opis i charakterystykę,

- prezentuje wiadomości chaotycznie, z licznymi błędami, nie zachowując zasad poprawnej polszczyzny,
- rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności przy pomocy nauczyciela.

6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w programie nauczania nawet na poziomie treści koniecznych,
- posiada takie braki w wiadomościach i umiejętnościach, które uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z danego przedmiotu,
- nie jest w stanie rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności.

VII. Obowiązki ucznia na zajęciach biologii

Na zajęciach biologii uczeń zobowiązany jest do:

- pracy na lekcji w skupieniu i z uwagą w miarę swoich możliwości,

- prowadzenia zeszytu przedmiotowego w którym powinny być sporządzone krótkie notatki z każdej lekcji, wykonywane zadania domowe i ćwiczenia z lekcji, zapis terminów kartkówek, sprawdzianów i prac klasowych,

- w razie nieobecności uczeń ma obowiązek uzupełnić tematy i notatki w zeszycie,

- posiadania podręcznika podczas lekcji oraz koniecznych przyborów szkolnych – długopis, ołówek, linijka,

- przy braku zeszytu uczeń wykonuje notatkę w trakcie lekcji na kartce, którą wkleja następnie do zeszytu przedmiotowego, bez konieczności przepisywania,

- ewentualne błędy, które pojawią się podczas zapisywania notatek, uczeń przekreśla jedną linią (obowiązuje zakaz korzystania z korektorów).

VIII. Analiza postępów w nauce:

Analiza postępów w nauce odbywa się poprzez:

- systematyczną kontrolę postępów poprzez, np.: ustną diagnozę na lekcji oraz kartkówki, sprawdziany lub prace klasowe (pisemne)

- omówienie najczęściej popełnianych błędów i ich poprawę w trakcie omówienia sprawdzianu; indywidualne wyjaśnienie uwag odbywa się na prośbę uczniów w terminie ustalonym z uczniem.

IX. Dostosowania do specyficznych potrzeb edukacyjnych:

- przedmiotowe zasady oceniania z biologii uwzględniają zasady dostosowania uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych zgodnie z sugestią Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,

- uczniowie o indywidualnych zainteresowaniach wykraczających poza zakres programowy przedmiotu a związanych z biologią otrzymują ukierunkowanie i pomoc w ich rozwijaniu,

- uczniowie o specyficznych potrzebach związanych z dysfunkcjami (np.: dysleksja , dysortografia) są oceniani zgodnie z zaleceniem poradni,

- uczniowie z dysgrafią mogą w razie potrzeby oddawać prace pisane na komputerze lub odczytywać swoją pracę wraz z oceniającym ją nauczycielem.

X. Sposoby informowania uczniów

- każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami obiektywizmu, poprawności merytorycznej i zakresem materiału objętym sprawdzaniem.

- na pierwszych godzinach lekcyjnych nauczyciel zapoznaje uczniów z PZO .

- oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria.

XI. Sposoby informowania rodziców:

- rodzice uzyskują bezpośrednią informację o każdej ocenie poprzez system Librus.

- wyjaśnienie wątpliwości lub konsultacje mogą odbywać się poprzez wiadomość w dzienniku Librus, rozmowę telefoniczną bądź podczas bezpośredniego spotkania.

- informacje o grożącej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej jest przekazywane zgodnie z procedurą ZWO.

XII. Ewaluacja PZO

- PZO podlega ewaluacji na koniec roku szkolnego oraz na zakończenie każdego cyklu edukacji.

- zmiany w PZO wprowadzane są w porozumieniu z uczniami i zgodnie z aktualnym ZWO.

- zmiany w PZO mogą być wprowadzane na prośbę uczniów określonej klasy lub na wniosek nauczyciela jeśli istnieje uzasadniona potrzeba.